

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 13 Ιανουαρίου 2016
(OR. en)

11961/05
DCL 1

CRIMORG 84

ΑΠΟΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ

του εγγράφου: ST 11961/05 RESTREINT UE

της: 13 Σεπτεμβρίου 2005

νέος Public

χαρακτηρισμός:

Θέμα: ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΓΥΡΟ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ

«ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΟΛ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ
ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ»

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες η αποχαρακτηρισμένη έκδοση του
προαναφερόμενου εγγράφου.

Το κείμενο του παρόντος εγγράφου είναι ίδιο με αυτό της προηγούμενης έκδοσης.

RESTREINT UE

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Βρυξέλλες, 13 Σεπτεμβρίου 2005 (16.09)
(OR. en)

11961/05

RESTREINT UE

CRIMORG 84

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΤΡΙΤΟ ΓΥΡΟ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ
«ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ»

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

DECLASSIFIED

RESTREINT UE

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2.	ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ.....	4
3.	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ.....	5
4.	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ.....	10
5.	ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ.....	11
6.	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΟΜΑΔΑ.....	12
7.	ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ.....	28
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ		
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Πρόγραμμα επισκέψεων.....	31
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Κατάλογος συναντήσεων.....	32
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Κατάλογος συντομογραφιών.....	34

RESTREINT UE

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1.1. Μετά την υιοθέτηση της Κοινής Δράσης της 5ης Δεκεμβρίου 1997, συγκροτήθηκε ένας μηχανισμός αξιολόγησης της εφαρμογής και υλοποίησης σε εθνικό επίπεδο των διεθνών υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.
- 1.2. Μετά από πρόταση της σουηδικής αντιπροσωπίας, την οποία απεδέχθη η Προεδρία, να αξιολογείται η παροχή προς την Ευρωπαϊκή πληροφοριών και στοιχείων και η ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των κρατών μελών, η πολυτομεακή ομάδα (ΠΤΟ) ενέκρινε την εν λόγω απόφαση κατά τη συνεδρίασή της στις 3 και 4 Ιουνίου 2002.
- 1.3. Κατά τη συνεδρίασή της στις 3 Δεκεμβρίου 2002 η ΠΤΟ ενέκρινε το ερωτηματολόγιο για τον τρίτο κύκλο αμοιβαίων αξιολογήσεων ως προς το θέμα «ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ της Ευρωπαϊκής και των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών αντίστοιχα».
- 1.4. Κατόπιν συζήτησης στη συνεδρίαση της ΠΤΟ στις 9 Ιανουαρίου 2003, συμφωνήθηκε ένας κατάλογος όπου εμφανίζεται η σειρά των επισκέψεων στα κράτη μέλη. Η Ελλάδα είναι το δέκατο τέταρτο κράτος μέλος που θα αξιολογηθεί κατά τον τρίτο κύκλο αξιολογήσεων.
- 1.5. Τα ερωτηματολόγια και οι στόχοι αυτής της αξιολόγησης περιλαμβάνονται στο έγγραφο 11679/3/02 REV 3 CRIMORG 71.
- 1.6. Υπεύθυνοι για την αξιολόγηση αυτή ήταν οι εξής εμπειρογνώμονες: κ. Philippe WATREMEZ (Γαλλία), κ. Ole ANDERSEN (Δανία) και κ. Ewout KLONT (Κάτω Χώρες). Δύο παρατηρητές, ο κ. Mogens LUNDH (Ευρωπαϊκή) και ο κ. Michael CARLIN (Επιτροπή), ήταν επίσης παρόντες μαζί με τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.
- 1.7. Η ομάδα αξιολόγησης συνέταξε την έκθεση που ακολουθεί με τη βοήθεια της Γραμματείας του Συμβουλίου, βάσει των παρατηρήσεων και των συμπερασμάτων των εμπειρογνομένων της ομάδας, καθώς και των απαντήσεων των ελληνικών αρχών στο ερωτηματολόγιο.

1.8. Η έκθεση εξετάζει αρχικά τις γενικές πληροφορίες και τις δομές (2), εν συνεχεία την εσωτερική οργάνωση της ανταλλαγής πληροφοριών (3) και της εξωτερικής ανταλλαγής πληροφοριών (4) και ασχολείται έπειτα πιο συγκεκριμένα με την Ευρωπόλ (5). Στο τελευταίο κεφάλαιο, οι εμπειρογνώμονες κάνουν μια σφαιρική και τεχνική αξιολόγηση και τέλος προτείνουν κάποιες συστάσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας και της αποτελεσματικότητας κατά την ανταλλαγή πληροφοριών εντός της Ελλάδας και με άλλα κράτη μέλη και την Ευρωπόλ.

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ¹

2.1 ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Νόμου 2472/97 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών στοιχείων, δεν τίθεται κανένας περιορισμός στη διαβίβαση προσωπικών στοιχείων σε άλλες χώρες στην ΕΕ. Η διαβίβαση προσωπικών στοιχείων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπεται εφόσον δοθεί έγκριση από την Εθνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

Η ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων προβλέπεται επίσης στις εξής συμφωνίες:

- α. Σύμβαση Ευρωπόλ, που επικυρώθηκε από την Ελλάδα με το Νόμο 2605/98
- β. Συμφωνία Σέγκεν που επικυρώθηκε από την Ελλάδα με το Νόμο 2514/97
- γ. Ιντερπόλ - Ευρωπαϊκή Σύμβαση και καταστατικό της οργάνωσης για την έκδοση εγκληματιών και την αστυνομική συνεργασία - που επικυρώθηκε από την Ελλάδα με το Νόμο 3640/56.

ΔΟΜΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου 2800/2000 (Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σύσταση Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις), η ανταλλαγή πληροφοριών τόσο μεταξύ της Ευρωπόλ και των κρατών μελών όσο και με άλλα κράτη μέλη διενεργείται μέσω της Εθνικής Μονάδας της Ευρωπόλ, η οποία βασίζεται στη Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας. Συνεπώς, η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Ευρωπόλ και Ελλάδας πραγματοποιείται (σύμφωνα με τη Σύμβαση της Ευρωπόλ) μέσω της Εθνικής Μονάδας της Ευρωπόλ, όπως ορίζει ρητά η Σύμβαση της Ευρωπόλ, την οποία η Ελλάδα επικύρωσε με το νόμο 2605/98.

¹ Τα κεφάλαια 2 έως 5 της έκθεσης βασίζονται στις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο.

RESTREINT UE

Εκτός από το δίαυλο της Ευρωπόλ, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, χρησιμοποιούνται και άλλοι δίαυλοι, όπως οι δίαυλοι/τα δίκτυα επικοινωνίας της Ιντερπόλ, το γραφείο συνδέσμου (BDL), η Αστυνομική Ομάδα για την Τρομοκρατία (PWGT), το SIRENE, το Επιχειρησιακό Κέντρο SECI και το δίκτυο των αξιωματικών συνδέσμων της Ελλάδας στο εξωτερικό, καθώς και των αξιωματικών συνδέσμων από άλλες χώρες που είναι αποσπασμένοι στην Ελλάδα.

Όταν μια πληροφορία φέρει διαβάθμιση «εμπιστευτικό» ή «απόρρητο», ανταλλάσσεται μέσω του συστήματος BDL με όσες χώρες μετέχουν στο σύστημα αυτό.

Κανονικά οι απαντήσεις δίδονται με τον ίδιο δίαυλο μέσω του οποίου παραλήφθηκε το αίτημα.

3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

3.1. ΔΟΜΕΣ

3.1.1 Η **Ελληνική Αστυνομία** είναι ειδικό ένοπλο σώμα ασφάλειας, το οποίο λειτουργεί με τους δικούς του οργανωτικούς κανόνες. Οι υπάλληλοί του έχουν ιδιαίτερη ιεραρχία, που αντιστοιχεί σε εκείνη του στρατού. Το πεδίο αρμοδιότητάς της εκτείνεται σε όλο το έδαφος της Ελλάδας και η αποστολή της είναι να προλαμβάνει και να καταπολεμά το έγκλημα.

Κεντρικό σημείο για τη συλλογή και διάδοση των πληροφοριών, αποτελεί το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, το οποίο συγκροτείται από Κεντρικές και Περιφερειακές Υπηρεσίες. Όσον αφορά τις πληροφορίες που διαβιβάζονται από και προς άλλα κράτη μέλη, κεντρικό σημείο επαφής, αποτελεί η Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας, στην οποία υπάγονται τα ακόλουθα κανάλια - δίκτυα επικοινωνιών:

- Europol
- Interpol
- Schengen-SIRENE
- BDL
- PWGT
- SECI.

3.1.2 Το **Λιμενικό Σώμα** υπάγεται στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και έχει στρατιωτική δομή. Το προσωπικό του έχει στρατιωτική ιδιότητα και η αρμοδιότητά του εκτείνεται στους θαλάσσιους χώρους και στους χερσαίους χώρους των λιμενικών ζωνών.

RESTREINT UE

Όλα τα καθήκοντα που εντάσσονται στην εντολή της Europol αποτελούν αντικείμενο της αρμοδιότητας και του Λιμενικού Σώματος. Κεντρικό σημείο για τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των πληροφοριών που εντάσσονται στην εντολή της Europol αποτελεί η Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Υ.Ε.Ν. που διαθέτει τα παρακάτω Τμήματα: α) Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας, β) Κρατικής Ασφάλειας και γ) Δίωξης Ναρκωτικών.

3.1.3. Η **Τελωνειακή Υπηρεσία** είναι αρμόδια δια των οργάνων της στα σημεία εισόδου-εξόδου, σε τελωνειακούς περιβάλλοντες και στο εν γένει τελωνειακό έδαφος για τον έλεγχο προσώπων, αποσκευών, εμπορευμάτων και μεταφορικών μέσων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του Νόμου 2960/2001. Οι Τελωνειακοί υπάλληλοι είναι ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 4, του Νόμου 2331/95 αναφορικά με όλα τα αδικήματα που σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων τα οποία προκύπτουν από εγκληματικές δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 1 του Νόμου 2331/95. Εξαίρεση αποτελεί η αρμοδιότητα της τρομοκρατίας σε εθνικό επίπεδο, η οποία όμως συζητείται στον παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων και είναι πιθανή η εκχώρηση συναρμοδιότητας, αφού στο συνέδριο της Λισσαβόνας, έγινε μνεία για την εμπλοκή των Τελωνείων στο θέμα αυτό. Ο μόνιμος τρόπος λειτουργίας της Τελωνειακής Υπηρεσίας, που είναι πολιτική υπηρεσία, διέπεται από το νόμο 2960/01. Κεντρικό σημείο συλλογής και διανομής των πληροφοριών, όσον αφορά την Τελωνειακή Υπηρεσία είναι η 33η Διεύθυνση Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Οι πληροφορίες διοχετεύονται είτε προς ΣΟΔΝ (όσον αφορά τα ναρκωτικά, βάσει του Νόμου 1729/87), είτε προς άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, όταν πρόκειται για άλλα αδικήματα (Ευρωπόλ, Ιντερπόλ κ.λπ.).

3.1.4 Η **Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠΕΕ)** (τέως **Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος**) σύμφωνα με τον ιδρυτικό της Νόμο 2343/95 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 211Α) έχει αρμοδιότητες πρόληψης, δίωξης και καταστολής του οικονομικού εγκλήματος με όποια μορφή αυτό εκδηλώνεται. Στον ίδιο νόμο, καθώς και στον Οργανισμό της ίδιας υπηρεσίας (ΠΔ 218/1996) αναφέρεται σαφώς η αρμοδιότητα πρόληψης και καταστολής του λαθρεμπορίου (πετρελαιοειδή, καπνικά, αλκοολούχα, οχήματα κ.λπ.), της παραχάραξης, της πλαστογραφίας μέσων πληρωμής, εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν στην παράνομη κατοχή, εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, ψυχοτρόπων και προδρόμων ουσιών, όπλων και εκρηκτικών, τοξικών και επικίνδυνων ουσιών (όπως ραδιενεργά υλικά, τοξικά απόβλητα, πυρηνικά κ.λπ.), αρχαιοτήτων και πολιτιστικών αγαθών και τέλος της νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες (επίσης, Ν. 2331/95).

RESTREINT UE

Η ΥΠΕΕ, είναι πολιτική υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και υπάγεται απευθείας στον αρμόδιο Υπουργό. Προϊστάμενος της Υπηρεσίας είναι μετακλητός Ειδικός Γραμματέας. Η Κεντρική Υπηρεσία (Κ.Υ.) της ΥΠΕΕ, σύμφωνα με τον Οργανισμό της, είναι αρμόδια για τη συλλογή και αξιολόγηση, το σχεδιασμό και το συντονισμό των ελέγχων που διενεργούνται από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις. Χειριστής των πληροφοριών που αφορούν σε όπλα και ναρκωτικά καθώς και στην παράνομη διακίνηση ραδιενεργών και πυρηνικών ουσιών είναι το Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Δίωξης Ναρκωτικών της Κ.Υ., ενώ τις υπόλοιπες πληροφορίες της Ευρωπόλ χειρίζεται το Τμήμα Αμοιβαίας Διοικητικής Συνδρομής.

Με τις αλλαγές του Νόμου 2331/95 θεσπίστηκε η λειτουργία της Επιτροπής του άρθρου 7, αρμοδιότητα της οποίας είναι η αποδοχή και διερεύνηση οποιασδήποτε καταγγελίας η οποία σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές πράξεις. Η Επιτροπή του άρθρου 7 είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των: Τράπεζας της Ελλάδας, Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείου Ανάπτυξης, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Προΐσταται Ανώτερος Δικαστικός Υπάλληλος.

3.1.5 Το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών (ΣΟΔΝ)

Το ΣΟΔΝ λειτουργεί από το 1990, με έδρα το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, και το προσωπικό προέρχεται από τα τρία συναρμόδια Υπουργεία. Είναι γεγονός ότι η ίδρυση του ΣΟΔΝ/ΕΜΠ έφερε πιο κοντά τις τρεις συναρμόδιες Υπηρεσίες και έκανε πράξη την ανάγκη για στενότερη συνεργασία, έγκυρη και έγκαιρη πληροφοριακή κάλυψη, προκειμένου να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικότερα το πρόβλημα των ναρκωτικών.

Με το Νόμο 2648/98 άρθρο 33 παρ. 2, που αντικατέστησε το άρθρο 20 του Νόμου 1729/87, στο ΣΟΔΝ συμμετέχει πλέον ισότιμα και το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ).

Τα μέλη και οι Αναπληρωτές του ΣΟΔΝ/ΕΜΠ ορίζονται από τους συναρμόδιους Υπουργούς. Η θητεία των Μελών του ΣΟΔΝ/ΕΜΠ είναι διετής. Πρόεδρος του ΣΟΔΝ/ΕΜΠ είναι ο εκάστοτε Διευθυντής της Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Λοιπά μέλη είναι οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας. Ο Πρόεδρος συμμετέχει πλέον στο Δ. Σ. του ΟΚΑΝΑ στον οποίο έχει ανατεθεί η ευθύνη, για το σχεδιασμό, την προώθηση, το διυπουργικό συντονισμό και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής, σχετικά με την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια πρόληψη κατά των ναρκωτικών (Νόμος 2161/93).

RESTREINT UE

Στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης λειτουργεί Ειδική Μικτή Γραμματεία που έχει ως κύριο καθήκον τη διεκπεραίωση των υποθέσεων γενικά του ΣΟΔΝ και την τήρηση των στοιχείων που αφορούν την αποστολή και λειτουργία του.

Τα Μέλη του ΣΟΔΝ συνέρχονται τακτικά, τουλάχιστον μία φορά το μήνα, και εκτάκτως σε κάθε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία από μία από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες, για τη συζήτηση θεμάτων επείγουσας φύσης.

Οι αρμοδιότητες του ΣΟΔΝ είναι:

- Η ανταλλαγή πληροφοριών, ειδήσεων και στοιχείων μεταξύ των Υπηρεσιών, που έχουν σχέση με συγκεκριμένες περιπτώσεις δίωξης ναρκωτικών, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.
- Η ανάπτυξη του πνεύματος συνεργασίας μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών, για την καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών.
- Ο συντονισμός της δράσης των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σε υποθέσεις πολλαπλής αρμοδιότητας ή με διεθνείς προεκτάσεις, για την επίλυση των οποίων απαιτείται ειδικός χειρισμός και άμεση συνεργασία αυτών των υπηρεσιών.
- Η επίλυση τυχόν αναφερόμενων διαφορών, αναφορικά με τη λειτουργία και τη δράση των συναρμόδιων υπηρεσιών.
- Η παροχή άμεσης συνδρομής, κατά λόγο αρμοδιότητας, στα στάδια της έρευνας και προανάκρισης και η διάθεση, στην επιληφθείσα αρχή, κάθε δυνατού μέσου ή στοιχείου ικανού να διευκολύνει την εξιχνίαση της υπόθεσης.
- Η αμοιβαία ενημέρωση των συναρμόδιων υπηρεσιών για τις μεθόδους ή τους τρόπους δράσης των εμπόρων ναρκωτικών, προς διευκόλυνση της αποτελεσματικότερης πρόληψης και καταστολής των αδικημάτων των ναρκωτικών.
- Επίσης, σύμφωνα με το Νόμο 2331/95 (άρθρο 15) που αντικατέστησε το Νόμο 2145/93 (άρθρο 38 παρ. 1), το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών έχει τον έλεγχο και την ευθύνη των πραγματοποιούμενων ελεγχόμενων μεταφορών ναρκωτικών, καθ' όλη τη διάρκειά τους, από την είσοδο μέχρι την έξοδο των ναρκωτικών από τη χώρα.

Αντίστοιχες προσπάθειες συντονισμού των υπηρεσιών επιβολής του νόμου έχουν καταβληθεί και για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, κυρίως γυναικών και παιδιών, με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Από τον Απρίλιο του έτους 2001, έχει συσταθεί η ΟΚΕΑ (Ομάδα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων). Η Ομάδα αυτή έχει διυπουργική και διεπιστημονική σύνθεση και έργο της αποτελούσε αρχικά η εισήγηση ενός νομοθετικού πλαισίου, η ενημέρωση-ευαισθητοποίηση και η οργάνωση των υπηρεσιών.

RESTREINT UE

Στην Ομάδα αυτή, η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, μετέχουν στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας, του Υπουργείου Εσωτερικών, Υγείας, Απασχόλησης, Δικαιοσύνης, της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, του Διεθνούς Οργανισμού για τη Μετανάστευση και εκπρόσωποι του επιστημονικού κλάδου. Χρέη Προέδρου ασκεί ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας. Με βάση τις εισηγήσεις της ΟΚΕΑ θεσπίστηκαν οι διατάξεις του Ν. 3064/2002 (Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής - Παροχή αρωγής στα θύματα των πράξεων αυτών). Κατ' εξουσιοδότηση του ως άνω Νόμου εκδόθηκε το ΠΔ 233/03 αναφορικά με την προστασία και την αρωγή των θυμάτων. Η δράση της ΟΚΕΑ συνεχίζεται και πολλές πρωτοβουλίες έχουν αναληφθεί μέχρι σήμερα για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού, όπως π.χ. η ίδρυση και λειτουργία υπηρεσιών anti-trafficking της Ελληνικής Αστυνομίας, ευαισθητοποίηση των φορέων του Δημοσίου, έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων κ.λπ. Για την παρακολούθηση - συντονισμό - αξιολόγηση των δράσεων μεταξύ των συναρμοδίων φορέων για την καταπολέμηση του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων συστάθηκε το Μάιο του 2004 ανώτατη επιτροπή Γενικών Γραμματέων. Στην Επιτροπή αυτή μετέχουν οι Γενικοί Γραμματείς των Υπουργείων Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Δημόσιας Τάξης, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας, Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Στόχος είναι ο συντονισμός σε πολιτικό επίπεδο όλων των δράσεων που αφορούν θέματα εμπορίας ανθρώπων.

3.2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΑΥΛΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Οι Αξιωματικοί Σύνδεσμοι στην Ευρωπόλ διαχειρίζονται την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ελλάδας και των άλλων κρατών μελών και μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπόλ. Επιπλέον, συμμετέχουν σε εσωτερικές συναντήσεις των ΑΦΕ (AWF) και λοιπών επιχειρησιακών σχεδίων (projects) της Ευρωπόλ. Ο ρόλος τους είναι εξαιρετικά σημαντικός και γι' αυτό ο αριθμός τους αυξήθηκε από δύο σε τέσσερις. Σήμερα στο Γραφείο Αξιωματικών Συνδέσμων στην Ευροπολ υπηρετούν δύο Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας, ένας του Λιμενικού Σώματος και ένας Εκπρόσωπος της Τελωνειακής Υπηρεσίας¹.

Η ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπόλ γίνεται με βάση τα κριτήρια που θέτει η Σύμβαση Ευρωπόλ.

Υπάρχουν ανταλλαγές πληροφοριών μέσω Ιντερπόλ με τις χώρες που δεν συμμετέχουν στην Ευρωπόλ, μολονότι το δίκτυο Ιντερπόλ μπορεί να επιλεγεί και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών. Το αυτό θέμα εξετάζεται σε κάθε περίπτωση χωριστά.

¹ Στο Ελληνικό Γραφείο Συνδέσμων στην Ευρωπόλ στη Χάγη υπάρχει αποσπασμένος ένας τελωνειακός υπάλληλος, ένας Αξιωματικός Σύνδεσμος από το Λιμενικό Σώμα και δύο από την Ελληνική Αστυνομία.

RESTREINT UE

Η ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα σχετικά με το Σέγκεν πραγματοποιείται μέσω του γραφείου SIRENE. Όταν μια πληροφορία φέρει διαβάθμιση «εμπιστευτικό» ή ανώτερη, οι ανταλλαγές πραγματοποιούνται μέσω του συστήματος BDL για όσες χώρες μετέχουν στο σύστημα αυτό.

Ο διάυλος της Ευρωπόλ επιλέγεται όταν οι πληροφορίες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπόλ και αφορούν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ διμερών και πολυμερών υποθέσεων. Κατά περίπτωση μπορούν να επιλεγούν και άλλοι διάδυλοι επικοινωνίας.

Στην Ελλάδα υπάρχει μια κεντρική υπηρεσία που διαθέτει τους διάδυλους επικοινωνίας μέσω των οποίων διαβιβάζει με ασφάλεια τις πληροφορίες στις αρχές επιβολής του νόμου. Φυσικά, για κάθε διάδυλο υπάρχει τεχνικώς συμβατό παραπέτασμα ασφαλείας με τον αντίστοιχο διάδυλο της άλλης χώρας.

4. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

4.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ανταλλάσσονται πληροφορίες με όλα τα κράτη μέλη μέσω του δικτύου των Αξιωματικών Συνδέσμων στην Ευρωπόλ, σε ικανοποιητικό επίπεδο χωρίς ποσοτική ή ποιοτική διάκριση. Εντούτοις, έχει διαπιστωθεί μια αυξητική τάση για ανταλλαγή πληροφοριών με την Ιταλία που οφείλεται, κατά την άποψή μας, στη θαλάσσια γειτνίαση και ακτοπλοϊκή σύνδεση των δυο χωρών. Κατά διαστήματα έχουν υπάρξει διακυμάνσεις στην ανταλλαγή πληροφοριών, με αυξήσεις για μερικά κράτη μέλη και μειώσεις για άλλα. Αυτό συνήθως διαρκεί λίγο μόνο και συνδέεται με τις τάσεις του οργανωμένου εγκλήματος σε κάθε κράτος μέλος και τη συμμετοχή περισσότερων κρατών μελών, μολοντί η Ελλάδα έχει αναπτύξει ad-hoc συνεργασία με άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. για την καταπολέμηση μορφών οργανωμένου εγκλήματος.

4.1.1. ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Οι έρευνες της ελληνικής αστυνομίας σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα τελούν υπό την εποπτεία της Εισαγγελικής Αρχής. Κατά συνέπεια, όταν οι έρευνες βρίσκονται στο στάδιο της προανάκρισης, προκειμένου να δοθούν πληροφορίες απαιτείται αίτημα δικαστικής συνδρομής, εφόσον οι πληροφορίες σχετίζονται με το περιεχόμενο των ανακριτικών εκθέσεων. Αντιθέτως, πληροφορίες που σχετίζονται με τις ταυτότητες των δραστών και των συνενόχων τους, καθώς και με τα αδικήματα για τα οποία κατηγορούνται, τα μέσα που χρησιμοποίησαν και το ιστορικό της όλης υπόθεσης, μπορούν να δοθούν χωρίς να απαιτείται άδεια της εισαγγελικής αρχής ή αίτημα δικαστικής συνδρομής.

RESTREINT UE

Η Εθνική Μονάδα Europol διαχωρίζει τα αιτήματα που προέρχονται από την Europol σε κατεπείγοντα, επείγοντα και συνήθη. Όσον αφορά τα «κατεπείγοντα» και «επείγοντα» η Εθνική Μονάδα Ευρωπόλ προσπαθεί να απαντήσει μέσα σε μια έως τρεις ημέρες. Για τα συνήθη αιτήματα, ο χρόνος που απαιτείται για την απάντηση εξαρτάται από την ποσότητα και την ποιότητα των αιτούμενων πληροφοριών, και επίσης από τις υπηρεσίες στις οποίες πρέπει να απευθυνθεί η μονάδα για να λάβει τις πληροφορίες αυτές.

5. ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ

5.1. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ

Η Ελλάδα συμμετέχει σήμερα σε 12 προγράμματα AWF. Η συμμετοχή της καθορίζεται μετά από διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες διευθύνσεις σύμφωνα με τις προτεραιότητες της ελληνικής αστυνομίας και των άλλων ελληνικών αρχών επιβολής του νόμου. Δεν συμμετέχει σε AWF το θέμα το οποίο δεν αφορά τις ελληνικές αρχές. Σε περιπτώσεις στις οποίες της ζητούνται πληροφορίες για ένα AWF στο οποίο δεν μετέχει, η Ελλάδα ανταποκρίνεται παρέχοντας τις διαθέσιμες πληροφορίες προκειμένου να βοηθήσει στις τρέχουσες έρευνες των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, οι ελληνικές αρχές μπορούν να ζητήσουν πληροφορίες από ένα AWF στο οποίο ωστόσο δεν έχουν συμβάλει, επειδή δεν διέθεταν πληροφορίες.

Μετά από πρόσφατη λεπτομερή εξέταση των διαδικασιών αξιολόγησης των AWF σε συνεδριάσεις των προϊσταμένων των εθνικών μονάδων της Ευρωπόλ, έχουν επιτευχθεί ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα. Ως εκ τούτου, οι ελληνικές αρχές θεωρούν ότι η ύπαρξη των AWF είναι απαραίτητη και συμβάλλει στις τρέχουσες έρευνες των κρατών μελών.

Ο ρόλος της Ευρωπόλ είναι πολύ σημαντικός, οι εργασίες και τα αποτελέσματά της παρουσιάζουν πρόοδο, αλλά θα μπορούσαν να είναι ακόμα καλύτερα. Η συμβολή της στην καταπολέμηση του διεθνούς εγκλήματος είναι θετική, αλλά με μια σωστή αξιολόγηση του ρόλου της ίσως γίνει αποτελεσματικότερη. Η δημιουργία του Συστήματος Πληροφοριών (IS) πρέπει να επιταχυνθεί και οι εργασίες της Ευρωπόλ πρέπει να έχουν ως στόχο να επικουρούν τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών σε επιχειρησιακό επίπεδο.

Σε τουλάχιστον τρία AWF -τα «Copper», «Ισλαμική Τρομοκρατία» και «Key Process»- η Ελλάδα έχει διαπιστώσει την αξία που προσθέτει η Ευρωπόλ στις τρέχουσες έρευνες όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, υπήρξε προστιθέμενη αξία όσον αφορά τις ελεγχόμενες παραδόσεις και τα αιτήματα που διεκπεραίωσε η Ευρωπόλ.

RESTREINT UE

Τα αποτελέσματα της τελευταίας αξιολόγησης της Ευρωπόλ (έρευνα πελατών), δείχνουν ότι η ελληνική αστυνομία που συμμετείχε στην αξιολόγηση εκφράστηκε θετικά τόσο για την ποιότητα όσο και την ποσότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών της Ευρωπόλ.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

6.1. Εισαγωγή

6.1.1. Η αξιολόγηση της Ελλάδας πραγματοποιήθηκε μεταξύ 19 και 21 Απριλίου 2005.

Η αξιολόγηση από ομότιμους επέτρεψε στους εμπειρογνώμονες να συναντηθούν με εκπροσώπους από την Αστυνομία, το Τελωνείο, την Λιμενικό Σώμα και την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Σε αυτές τις συναντήσεις οι ελληνικές αρχές εστίασαν ειδικότερα στις διεθνείς ανταλλαγές πληροφοριών, ενώ ταυτόχρονα απάντησαν σε διάφορες ερωτήσεις για την εσωτερική διαχείριση της ανταλλαγής πληροφοριών. Εκτός από την επίσκεψη του γραφείου SIRENE, οι εμπειρογνώμονες είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν τους αξιωματούχους που διευθύνουν την Εθνική Μονάδα της Ευρωπόλ. Για τις επισκέψεις, που ήταν διαφωτιστικές για την πραγματική κατάσταση στην Ελλάδα, οι εμπειρογνώμονες θα ήθελαν να ευχαριστήσουν τις ελληνικές αρχές για την παρουσίαση των μέτρων που λήφθηκαν στο πλαίσιο των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Μεγάλο μέρος των εργασιών αφορούσαν το συντονισμό πληροφοριών, οι δε επισκέψεις επέτρεψαν στους εμπειρογνώμονες να αποκτήσουν σαφή εικόνα της κατάστασης όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου.

Δημιουργείται η εντύπωση, και σε πολλές περιπτώσεις δηλώθηκε ρητά από τους Έλληνες αξιωματούχους, ότι η εσωτερική καθώς και εξωτερική ανταλλαγή πληροφοριών αξιολογείται και αντιμετωπίζεται κατά περίπτωση. Είναι πολύ πιθανό αυτό να είναι αποτελεσματικό στην πράξη αλλά δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αν πράγματι συμβαίνει. Το υπάρχον μάλλον άτυπο σύστημα είναι πιθανόν να εξαρτάται πολύ από το κατάλληλο προσωπικό και τις προσωπικές επαφές μεταξύ υπηρεσιών.

Υπάρχει επίσης μια εντύπωση ότι οι εκτιμήσεις εσωτερικής πολιτικής μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να καθιστούν δύσκολη τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών. Οι αξιολογήσεις κινδύνου που κάνει για παράδειγμα το Τελωνείο ή η αστυνομία δεν είναι κοινές με άλλες υπηρεσίες. Οι αρμοδιότητες των διάφορων υπηρεσιών σαφώς επικαλύπτονται σε ορισμένες περιπτώσεις. Θα ήταν χρήσιμο να είχαν συζητηθεί τα ζητήματα αυτά με την εισαγγελία δεδομένου ότι οι εισαγγελείς έχουν γενικότερη εικόνα της κατάστασης.

6.1.2. Από γενικότερη άποψη, πρέπει αναμφισβήτητα να αναφερθεί η ιδιαίτερη κατάσταση της Ελλάδας, δηλαδή το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή δεν έχει καθόλου κοινά χερσαία σύνορα με οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, και έτσι είναι έκθετη σε προβλήματα που δεν ισχύουν για πολλά κράτη μέλη¹. Επιπλέον, η γεωγραφία της χώρας - έχει επίσημα 13.676 χλμ. ακτών - κάνει πιο σύνθετο και απαιτητικό το στόχο της διενέργειας ελέγχων κατά την είσοδο στην Ελλάδα, ιδίως όταν πρόκειται για την καταπολέμηση σοβαρών διεθνών εγκλημάτων. Το γεγονός είναι ότι με το άνοιγμα των συνόρων των κρατών του πρώην σοβιετικού μπλοκ, τα σύνορα της Ελλάδας έχουν τεθεί υπό μεγαλύτερη πίεση και έχουν γίνει αναπόφευκτα πιο τρωτά σε όλες τις μορφές παράνομης διακίνησης (πρώτιστα ναρκωτικών, αλλά και ανθρωπίνων όντων).

6.1.3. Εάν σε αυτό προστεθούν τα περίπου 2.000 νησιά της Ελλάδας και η θέση της σε μια μείζονα ναυτιλιακή περιοχή, γίνεται σαφές γιατί απαιτείται αποτελεσματική διοικητική κάλυψη και δίκτυα για την αντιμετώπιση ποικίλων εγγενώς απρόβλεπτων γεγονότων.

6.2. Εσωτερική οργάνωση της ανταλλαγής πληροφοριών

Γενική επισκόπηση

Δύο σημαντικά χαρακτηριστικά έχουν ουσιώδη σημασία για την κατανόηση της κατάστασης όσον αφορά τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου στην Ελλάδα. Το πρώτο είναι ο μεγάλος αριθμός ειδικευμένων υπηρεσιών. Σε αυτές περιλαμβάνονται η Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα, τα Τελωνεία - Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων. Σε ό,τι αφορά την Ελληνική Αστυνομία, το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας διαρθρώνεται κυρίως σε τρεις κλάδους. Ειδικότερα, στον Κλάδο Ασφάλειας και Τάξης υπάγονται συγκεκριμένες επιτελικές Διευθύνσεις του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, ήτοι η Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας, η Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας, η Διεύθυνση Γενικής Αστυνόμευσης, η Διεύθυνση Τροχαίας και η Διεύθυνση Αλλοδαπών. Οι Διευθύνσεις αυτές κατευθύνουν τις επιχειρησιακές υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας (53 αστυνομικές διευθύνσεις και υφιστάμενες υπηρεσίες διασπαρμένες σε ολόκληρη τη χώρα), εκδίδοντας σχετικές διαταγές. Ο Κλάδος Ασφάλειας και Τάξης συντονίζει και εποπτεύει τις κεντρικές επιτελικές Διευθύνσεις του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Όλες αυτές οι υπηρεσίες απασχολούν περίπου 53.000 άτομα σε μια χώρα με πληθυσμό 10.601.527 κατοίκων (απογραφή Ιουλίου 2000). Το δεύτερο, που είναι χωρίς αμφιβολία συνέπεια του πρώτου, είναι κάποια δυσχέρεια στο συντονισμό όλων αυτών των υπηρεσιών, δεδομένου ότι οι αρμοδιότητές τους είναι ενίοτε παρόμοιες. Από συζητήσεις με διάφορους διοικητικούς αξιωματούχους προέκυψε πάντως, ότι αυτές οι λίγες δυσκολίες έχουν επισημανθεί και αξιολογηθεί με σκοπό να επέλθουν βελτιώσεις όχι μόνο στην κατανομή των δυνάμεων, αλλά και στην ανταλλαγή πληροφοριών. Αυτή η προθυμία είναι επίσης εμφανής σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, για

¹ Σύνορα με γειτονικές χώρες: Αλβανία 282 χλμ., Βουλγαρία 494 χλμ., Τουρκία 206 χλμ., ΠΓΔΜ 228 χλμ.

RESTREINT UE

παράδειγμα στο γεγονός ότι η Ελλάδα εμφανίζεται προσηλωμένη στη βέλτιστη αξιοποίηση της Ευρωπόλ.

6.3. Εξωτερική ανταλλαγή πληροφοριών

6.3.1. Αστυνομικές αρχές

6.3.1.1. Όλες οι αστυνομικές αρχές εποπτεύονται από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης.

Εκτός από δύο τεχνικές διευθύνσεις (το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και τον Κλάδο Οικονομικοτεχνικών Μέσων/Πληροφορικής), οι αστυνομικές υπηρεσίες αποτελούνται από πέντε επιχειρησιακές διευθύνσεις:

- γενική αστυνόμευση,
- τροχαία,
- δημόσια ασφάλεια,
- κρατική ασφάλεια,
- αλλοδαποί.

6.3.1.2. Με εξαίρεση τις δύο πρώτες διευθύνσεις, οι εμπειρογνώμονες είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν όλους τους υπεύθυνους για τις επιχειρησιακές διευθύνσεις. Με περίπου 45.000 υπαλλήλους, η ελληνική αστυνομική δύναμη επεκτείνεται σε ολόκληρη τη χώρα, η οποία διαιρείται σε 53 νομαρχίες (περιλαμβανομένης της Αθήνας).

6.3.1.3. Εν όψει του προγράμματος των επισκέψεων και της χρονικής διάρκειας της αποστολής, λεπτομερείς συζητήσεις ήταν δυνατό να διοργανωθούν με μερικά μόνο τμήματα των ανωτέρω υπηρεσιών. Ωστόσο από τις συζητήσεις προέκυψαν διάφορα χαρακτηριστικά του συστήματος συνολικά όπως λειτουργεί σε ολόκληρη τη χώρα.

6.3.2. Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας

6.3.2.1. Συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας, την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, και ιδίως με το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και πολλές άλλες εθνικές υπηρεσίες και οργανισμούς. Δεδομένου ότι μόλις είχε ολοκληρωθεί μια άλλη αξιολόγηση για την τρομοκρατία, η αποστολή αυτή δεν εξέτασε το ρόλο της αντιτρομοκρατικής διεύθυνσης στη διαφύλαξη της κρατικής ασφάλειας. Ωστόσο, είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι ένας από τους ρόλους αυτής της διεύθυνσης είναι να τηρεί αρχεία με ενημερωτικά στοιχεία και να διατηρεί ένα σύστημα αρχειοθέτησης για τα ελληνικά δελτία ταυτότητας και για τα Εθνικά Αμυντικά Σχέδια.

6.3.2.2. Ανταποκρινόμενες στους νέους κανόνες διαβατηρίων που καθόρισε η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι ελληνικές αρχές έχουν αποφασίσει ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2006, αρμόδια για την έκδοση των διαβατηρίων θα είναι η Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας αντί των νομαρχιακών διαμερισμάτων. Ωστόσο, το ειδικό αυτό τμήμα της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας θα αναβαθμιστεί σε ανεξάρτητη Διεύθυνση του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Με άλλα λόγια, από αυτή την ημερομηνία η έκδοση των ελληνικών διαβατηρίων θα υπαχθεί στην ευθύνη των αστυνομικών αρχών. Οι ίδιες αρχές θα είναι υπεύθυνες για τις καταγγελίες περί κλοπής κενών ή εκδοθέντων διαβατηρίων. Από τις συζητήσεις με τους υπεύθυνους αυτής της Διεύθυνσης προέκυψε ότι οι ελληνικές αστυνομικές υπηρεσίες δεν έχουν άμεση πρόσβαση σε τέτοιες πληροφορίες. Οι τελικοί χρήστες του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος έχουν σήμερα τη δυνατότητα αναζήτησης των εν λόγω διαβατηρίων, τόσο στην εθνική βάση δεδομένων, όσο και στη βάση δεδομένων του Schengen. Η ίδια διαδικασία θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται και μετά την εφαρμογή της νέας διαδικασίας έκδοσης διαβατηρίων από την Ελληνική Αστυνομία. Όλες οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας που είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο, έχουν άμεση πρόσβαση στις κεντρικές Βάσεις Δεδομένων της Ελληνικής Αστυνομίας και στο σύστημα Schengen. Το ίδιο γίνεται και για την αναζήτηση κλεμμένων, κενών ή εκδοθέντων διαβατηρίων, καθώς και για την άντληση οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας. Εν πάση περιπτώσει, προκειμένου να επιτραπεί η αποτελεσματικότερη αστυνομική δράση επί τόπου, οι αρχές πρέπει τώρα να αρχίσουν να επιταχύνουν την πρόσβαση στις πληροφορίες αυτού του τύπου και να μεριμνήσουν, μακροπρόθεσμα, ώστε να δημιουργηθεί ένα εθνικό σύστημα αρχείων που να επιτρέπει, ειδικότερα, άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση από τα κύρια αστυνομικά τμήματα.

6.3.3. Υποδομή ΤΠ

6.3.3.1. Όσον αφορά τον εξοπλισμό ΤΠ, η αποστολή πληροφορήθηκε από τους εθνικούς ιθύνοντες της ΤΠ ότι, με 3.130 τερματικούς σταθμούς, η ηλεκτρονική κάλυψη στις ελληνικές αστυνομικές υπηρεσίες δεν υπερβαίνει ακόμα το 51 %. Επιπλέον, μερικοί μόνο από αυτούς τους τερματικούς σταθμούς (880 το 2005) παρείχαν μερική πρόσβαση στις εθνικές βάσεις δεδομένων. Η νέα εφαρμογή ΤΠ για τα διαβατήρια θα πρέπει να συμβάλει στο να επέλθει σαφής βελτίωση της κατάστασης και να αυξηθεί έτσι η ηλεκτρονική κάλυψη της Ελλάδας, και ιδίως των νησιών (που αποτελούν το ένα πέμπτο του εμβαδού της χώρας).

6.3.3.2. Αυτή τη στιγμή οι κύριες εθνικές βάσεις δεδομένων περιέχουν τα καταζητούμενα πρόσωπα, τα εθνικά αρχεία δελτίων ταυτότητας και διαβατηρίων, εξειδικευμένα ποινικά μητρώα και αρχεία οχημάτων. Οι ελληνικές αρχές σκοπεύουν στο μέλλον να παράσχουν σε όλα τα τμήματα περισσότερο εξοπλισμό ΤΠ, και επιπλέον να διευκολύνουν τη διοικητική αποκέντρωση, ώστε να είναι δυνατές οι περιφερειακές καταχωρίσεις στις εθνικές βάσεις δεδομένων.

Η ομάδα αξιολόγησης ενημερώθηκε ότι η ελληνική αστυνομία έχει προγραμματίσει ένα νέο σύστημα ΤΠ, το λεγόμενο πρόγραμμα «αστυνομία on-line». Το πρόγραμμα αυτό θα διευκολύνει την πρόσβαση σε όλες τις αστυνομικές διευθύνσεις στο δίκτυο. Το έργο «Police on Line» θα αναβαθμίσει τον τρόπο επικοινωνίας και θα δώσει πρόσβαση στις Κεντρικές Βάσεις Δεδομένων για άντληση πληροφοριών σε όλες τις υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησής του, έχει χωριστεί σε τέσσερα επιμέρους έργα, τα δύο εκ των οποίων βρίσκονται στην τελική διαδικασία για υπογραφή σύμβασης. Η ολοκλήρωση του όλου έργου εκτιμάται περί τα τέλη του 2006 - αρχές του 2007.

6.3.3.3. Επιπλέον, ευρίσκεται σε εξέλιξη εθνικό σχέδιο για δημιουργία κυψελοειδών ραδιοδιαύλων οι οποίοι στη συνέχεια θα επιτρέψουν στις αστυνομικές περιπόλους πρόσβαση στις κύριες εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που τις αφορούν. Το πρόγραμμα αυτό συνδέεται άμεσα με τον αντίκτυπο των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, κατά τη διάρκεια των οποίων το σύστημα απέδωσε ικανοποιητικά για τις αστυνομικές υπηρεσίες της Αθήνας. Το έργο των κυψελών ραδιοδιαύλων (TETRA) είναι υπό παραλαβή και θα καλύπτει την Αθήνα και το μεγαλύτερο μέρος του νομού Αττικής.

6.3.3.4. Ακόμη, καμία από τις υπάρχουσες εθνικές εφαρμογές ΤΠ δεν επιτρέπει σε περιφερειακές ή τοπικές αστυνομικές υπηρεσίες να χρησιμοποιούν αυτές τις εθνικές βάσεις δεδομένων ως βάση για να δημιουργήσουν τοπικές εφαρμογές. Ειδικότερα, σε όλες τις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας που είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο της τελευταίας, μπορεί να δοθεί πρόσβαση στις κεντρικές βάσεις δεδομένων. Δεν επιτρέπεται όμως η ανάπτυξη τοπικών εφαρμογών από τις περιφερειακές ή τοπικές αστυνομικές υπηρεσίες, επειδή υπάρχει κεντρικός σχεδιασμός. Η ανάπτυξη γίνεται από τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Όλες οι υπηρεσίες υποβάλουν αιτήματα, τα οποία μελετώνται και αξιολογούνται συνολικά. Με τον τρόπο αυτό γίνεται κεντρικός στρατηγικός σχεδιασμός και επιτυγχάνεται συμβατότητα στην ανάπτυξη των εφαρμογών. Οι εφαρμογές που αναπτύσσονται παρέχονται σε όλες τις υπηρεσίες που ασκούν ίδια ή παρόμοια καθήκοντα, με αποτέλεσμα να γίνεται εξοικονόμηση πόρων και να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη.

6.3.3.5. Για όλους τους ανωτέρω λόγους, οι εμπειρογνώμονες είναι της άποψης ότι η μηχανοργάνωση όλων των αστυνομικών υπηρεσιών παραμένει στόχος προτεραιότητας που πρέπει να επιτευχθεί στο εγγύς μέλλον. Ομοίως, μια δεύτερη προτεραιότητα αποτελεί η εγκατάσταση τερματικών στα κύρια αστυνομικά τμήματα στην Ελλάδα που να τα συνδέουν με τις κύριες εθνικές βάσεις δεδομένων.

6.3.3.6. Τέλος, οι εμπειρογνώμονες έλαβαν τη διαβεβαίωση ότι αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει εθνικό ευρετήριο αρχείων. Με τις κύριες εθνικές βάσεις δεδομένων απομονωμένες μεταξύ τους και συγκεντρωμένες μόνο σε εθνικό επίπεδο, οι διάφορες υπηρεσίες σε όλη τη χώρα στερούνται τα τεχνικά μέσα να πληροφορηθούν λεπτομέρειες μιας έρευνας που διεξάγεται την ίδια στιγμή από άλλη Αστυνομική Διεύθυνση. Συγκεκριμένα, όλες οι βάσεις δεδομένων της Ελληνικής Αστυνομίας είναι συγκεντρωμένες και όχι χωρισμένες ανά νομό. Ενδέχεται πάντως κάποιες τοπικές και μόνο πληροφορίες να κρατούνται τοπικά σε περιφερειακά συστήματα μη συνδεδεμένα στο δίκτυο ενώ οι κεντρικές βάσεις δεδομένων συχνότατα ενημερώνονται ταυτοχρόνως. Πέρα από τους κινδύνους που συνδέονται με αυτή την κατάσταση, υπάρχει σημαντική απώλεια πληροφοριών on-line. Για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση, κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, οι ελληνικές αρχές οργάνωσαν ένα κέντρο διεύθυνσης επιχειρήσεων όπου συγκεντρώνονταν όλες οι χρήσιμες πληροφορίες από τις διάφορες αρχές επιβολής του νόμου. Από εκεί, οι πληροφορίες προωθούνταν και υφίσταντο επεξεργασία από μια επιτροπή ασφάλειας.

6.3.3.7. Απ' ό,τι φαίνεται, η επιτροπή αυτή δεν έχει ξανασυνεδριάσει μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά έχει ληφθεί απόφαση να εξετασθούν άλλα μέσα συγκέντρωσης και διανομής πληροφοριών, ιδίως με την καθιέρωση ενός εθνικού ευρετηρίου αρχείων. Υπό τις σημερινές συνθήκες, οι εμπειρογνώμονες δεν μπορούν παρά να ενθαρρύνουν τους ιθύνοντες να δώσουν προτεραιότητα στην οργάνωση ενός τέτοιου συστήματος ως ένα μέσο βραχυπρόθεσμης βελτίωσης της διανομής των υπαρχουσών πληροφοριών ή τουλάχιστον των φακέλων που διαθέτουν οι διάφορες υπηρεσίες που σχετίζονται με την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος.

6.3.4. Διεύθυνση Αλλοδαπών

6.3.4.1. Κατά τη συνάντηση με τους αξιωματούχους από τη Διεύθυνση αυτή, δόθηκε έμφαση στα σύνθετα ζητήματα που συνδέονται με τον καταμερισμό καθηκόντων, π. χ. μεταξύ των τελωνείων και τον Λιμενικού Σώματος. Ενώ και οι υπηρεσίες αυτές έχουν κάποια ευθύνη για τους ελέγχους μετανάστευσης, η Διεύθυνση Αλλοδαπών είναι προφανώς η μόνη υπεύθυνη να κωδικοποιεί τις πληροφορίες που παραλαμβάνει από αυτές. Η κατάσταση όμως φαίνεται ότι δεν είναι και τόσο ιδανική. Ενώ η Διεύθυνση Αλλοδαπών στο Υπουργείο Εσωτερικών συγκεντρώνει τις πληροφορίες από τις άλλες υπηρεσίες, οι τελευταίες είναι υπεύθυνες μεταξύ άλλων για την υποβολή έκθεσης στο Υπουργείο ως προς τις δραστηριότητες που έχουν αναλάβει και τα αποτελέσματα που προέκυψαν. Το Υπουργείο Εσωτερικών, επομένως, καλείται να παίζει το ρόλο του κέντρου πληροφόρησης που αποθηκεύει τόσο τα αποτελέσματα που προκύπτουν όσο και τις απαραίτητες πληροφορίες, όπως π.χ. οι διαδρομές της παράνομης διακίνησης, οι ύποπτοι ή οι χώρες προέλευσης ή/και προορισμού.

6.3.4.2. Οι εμπειρογνώμονες διαπίστωσαν ότι οι τρεις κρατικές υπηρεσίες με ταυτόσημα καθήκοντα συναφή με τη μετανάστευση δεν είχαν καμία συμφωνηθείσα μέθοδο λειτουργίας. Επιπλέον, ανώτεροι κύκλοι του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης επιβεβαίωσαν ότι δεν υπάρχει καμία συντονιστική επιτροπή για την ανταλλαγή στρατηγικών πληροφοριών ή τη διεξαγωγή κοινών επιχειρήσεων. Και εδώ οι πληροφορίες μοιράζονται τμηματικά, ανάλογα με τις περιστάσεις και τη σχέση μεταξύ των ατόμων που είναι υπεύθυνοι για τους φακέλους.

6.3.4.3. Λαμβάνοντας υπόψη περαιτέρω ότι, βάσει του ελληνικού δικαίου, η ευθύνη για την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων κατανέμεται μεταξύ της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος και των τελωνειακών αρχών, οι εμπειρογνώμονες δεν μπορούν παρά να ενθαρρύνουν αυτές τις υπηρεσίες να πραγματοποιούν κοινές συνεδριάσεις στρατηγικής, ούτως ώστε η ανταλλαγή πληροφοριών να αρχίσει να γίνεται συνήθης διαδικασία. Το γεγονός ότι η Διεύθυνση Αλλοδαπών έχει προσωπικό άνω των 5.000 υπαλλήλων, οι οποίοι το 2004 συνέλαβαν 42.854 παράνομους μετανάστες, δίνει έμφαση στην επείγουσα ανάγκη για την καθιέρωση συστηματικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών¹. Στο ίδιο έτος, συνελήφθησαν 679 λαθρέμποροι ανθρώπων.

6.3.5. Τελωνείο

6.3.5.1. Εκτός από τις συνηθισμένες υπηρεσίες της, η Τελωνειακή Υπηρεσία - που έχει 3.800 υπαλλήλους σε 397 τελωνειακά γραφεία σε όλη την Ελλάδα - έχει και αυτή κοινούς στόχους με άλλες αρχές επιβολής του νόμου. Γι' αυτό οι αρχές έχουν αναπτύξει την έννοια της ανάλυσης κινδύνου για όλες τις υπηρεσίες. Επιπλέον, όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, η Τελωνειακή Υπηρεσία έχει γίνει σημαντικός φορέας για την καταπολέμηση του διεθνούς εγκλήματος. Λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή κατάσταση και την αυξανόμενη ανάγκη να εγγυηθεί την εθνική και διεθνή προστασία και ασφάλεια, αύξησε την παρακολούθηση και ενέτεινε τους ελέγχους μεταξύ άλλων στον τομέα της διακίνησης όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών υλών και της εξαγωγής προϊόντων υψηλής τεχνολογίας. Η Τελωνειακή Υπηρεσία είναι συναρμόδια με όλες τις αρχές επιβολής του νόμου για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και άλλων ψυχοτρόπων ουσιών βάσει του Νόμου 1729/87. Επίσης, η Τελωνειακή Υπηρεσία κατόρθωσε να επιτύχει υψηλό βαθμό συλλογικής συνεργασίας, κυρίως με την οργάνωση τακτικών διωπηρεσιακών συνεδριάσεων στις οποίες μετέχουν αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς.

¹ Οι περισσότεροι από τους παράνομους μετανάστες ήταν από την Αλβανία, το Αφγανιστάν, τη Βουλγαρία, το Ιράκ και το Πακιστάν.

6.3.5.2. Η Τελωνειακή Υπηρεσία έχει γενική κάλυψη ΤΠ και εξειδικευμένο σύστημα ενδοδικτύου για την ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών. Επιπλέον, για να βελτιώσουν την ανταλλαγή πληροφοριών με τις άλλες αρχές επιβολής του νόμου οι αρχές προγραμματίζουν να εισαγάγουν το δικό τους πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Το πιλοτικό αυτό έργο επιδιώκει σε εθνικό επίπεδο να βελτιώσει τη διανομή πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων αρχών επιβολής του νόμου υπό ορισμένους όρους. Στο άμεσο μέλλον δεν πρόκειται να υπάρξει άμεση πρόσβαση μεταξύ της βάσης δεδομένων των τελωνείων (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων/ ICIS) και της Αστυνομίας. Ωστόσο, οι τελωνειακές υπηρεσίες επεξεργάζονται ένα πρωτόκολλο ανταλλαγής πληροφοριών, του οποίου μακροπρόθεσμος στόχος είναι να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ άλλων αρχών επιβολής του νόμου. Οι εμπειρογνώμονες θεωρούν ότι αυτό το πιλοτικό έργο για την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών περί ανάλυσης κινδύνου πρέπει να ενθαρρυνθεί.

6.3.6. Λιμενικό Σώμα

6.3.6.1. Με 7.437 υπαλλήλους, το Λιμενικό Σώμα είναι ένα σημαντικό σώμα επιβολής του νόμου όσον αφορά τη θαλάσσια ασφάλεια και την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος. Απασχολεί στρατιωτικό προσωπικό και έχει αρκετές διαφορετικές εξουσίες. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεών τους οι εμπειρογνώμονες δεν ήταν σε θέση να εντοπίσουν πώς κατανέμονται αυτές οι εξουσίες, ήτοι ασφάλεια της ναυσιπλοΐας στα ελληνικά χωρικά ύδατα, έλεγχοι επί πλοίων και αστυνομικές επιχειρήσεις. Η τελευταία από αυτές τις εξουσίες, υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Ασφάλειας, καλύπτει ευθύνες όπως η διεθνής αστυνομική συνεργασία (περιλαμβανομένων των ζητημάτων μετανάστευσης), η κρατική ασφάλεια και η καταπολέμηση της εμπορίας ναρκωτικών.

6.3.6.2. Η υπηρεσία αυτή έχει έναν αξιωματικό σύνδεσμο στο ΣΟΔΝ (Συντονιστικό Όργανο Καταπολέμησης Ναρκωτικών). Με γενικότερους όρους, το Λιμενικό Σώμα ανταλλάσσει πληροφορίες από το Αρχηγείο του με τα Αρχηγεία των άλλων αρχών επιβολής του νόμου. Κατά κανόνα, οι εμπιστευτικές πληροφορίες ανταλλάσσονται με κρυπτογραφημένο φαξ. Ωστόσο, μολονότι το Λιμενικό Σώμα διεξάγει ανάλυση κινδύνου στο Αρχηγείο της και αποστέλλει αριθμούς και δελτία στις άλλες υπηρεσίες, δεν υπάρχει καμία συντονιστική επιτροπή στην οποία να μπορεί να θέσει αυτές τις πληροφορίες υπόψη των άλλων αρχών επιβολής του νόμου και να τις αναλύσει μαζί τους. Όλες οι ανταλλαγές με αυτές τις υπηρεσίες πραγματοποιούνται κατά περίπτωση. Έτσι, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της υπηρεσίας αυτής στην Ελλάδα και τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της χώρας, θα ήταν ευκαίριο να καθιερωθεί μια οργανωτική επιτροπή σε διυπουργικό επίπεδο, ώστε να είναι εφικτή η συστηματική και στρατηγική ανάλυση πληροφοριών και να δοθεί έτσι πιο συντονισμένη κατεύθυνση στις δραστηριότητες σε εθνικό επίπεδο.

6.3.7. Συντονιστικό Όργανο Δίωξης των Ναρκωτικών

6.3.7.1. Αυτή η μονάδα είναι αναμφισβήτητα το πιο προηγμένο παράδειγμα διυπηρεσιακής συνεργασίας. Το ΣΟΔΝ είναι μικό διυπουργικό όργανο, που λειτουργεί από το 1990, συγκροτούμενο από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος, της Τελωνειακής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων.

Το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης των Ναρκωτικών αποτελείται από:

- Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών και συμμετέχει εξίσου στο ΣΟΔΝ και το Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν.

Η αποστολή αυτού του διυπουργικού σώματος καλύπτει διάφορους τομείς:

- Ανταλλαγή πληροφοριών, ειδήσεων και στοιχείων μεταξύ των υπηρεσιών σχετικά με συγκεκριμένες υποθέσεις ναρκωτικών.
- Ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες να επιλύουν προβλήματα ναρκωτικών.
- Συντονισμός της δράσης των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σε υποθέσεις πολλαπλής αρμοδιότητας.
- Συντονισμός των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σε υποθέσεις πολλαπλής αρμοδιότητας.
- Παροχή άμεσης βοήθειας σε όλες τις υπηρεσίες κατά την προκαταρκτική εξέταση και ανάληψη ευθύνης για κάθε πιθανό μέσο διαβίβασης χρήσιμων στοιχείων.
- Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών που ασχολούνται με τους εμπόρους ή την εμπορία ναρκωτικών.

6.3.7.2. Ωστόσο, όπως οι εμπειρογνώμονες έχουν ήδη αναφέρει νωρίτερα στην παρούσα έκθεση, η κατάσταση αυτή δεν προστατεύει τους εμπλεκόμενους από τεχνικά ελαττώματα. Τα τελωνεία διαθέτουν ξεχωριστό ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για τα εμπορεύματα, το οποίο εξαιτίας της φύσεώς του δεν είναι διαθέσιμο σε άλλες υπηρεσίες. Η επίσκεψη στην αστυνομία της Αθήνας έδειξε πώς οι πληροφορίες για τα ναρκωτικά ανταλλάσσονται σε συνεδριάσεις με τις ενεργώς εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Αυτή η κατά τα άλλα άριστη μέθοδος δεν μπορεί να υποστηριχθεί με ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων με άλλες περιοχές επειδή υπάρχει ανεπαρκής κάλυψη δικτύων ΤΠ για τη μεταφορά στοιχείων προς περιφερειακές ή τοπικές μονάδες. Στο ίδιο πνεύμα, η εθνική βάση δεδομένων ναρκωτικών δεν είναι προσιτή στις περιφερειακές υπηρεσίες που δεν έχουν ασφαλείς εγκαταστάσεις.

6.3.7.3. Κατά την άποψη των εμπειρογνομόνων, επιβάλλεται να καθιερωθεί μια κεντρική οργανωτική επιτροπή μέσα σε όλες τις εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου ώστε να εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερος διυπηρεσιακός συντονισμός. Αυτός θα έδινε τη δυνατότητα για καλύτερη ανάλυση όλων των πληροφοριών που συγκεντρώνονται σχετικά με κάθε είδος οργανωμένου εγκλήματος.

6.3.8. Μονάδα Οικονομικών Ερευνών

Η επίσκεψη σε αυτή την μονάδα δεν κατάφερε να δώσει στους εμπειρογνώμονες κάποια πραγματική στρατηγική εποπτεία των εσωτερικών διαδικασιών της. Ωστόσο, από τις συζητήσεις με τους εκπροσώπους της προέκυψε ότι έχουν επιτευχθεί σημαντικές οργανωτικές βελτιώσεις. Γι' αυτό, οι ελληνικές αρχές έχουν διορίσει έναν εισαγγελέα στο εφετείο της Αθήνας, ειδικευμένο σε οικονομικές υποθέσεις, με σκοπό να βελτιώσει τόσο την επεξεργασία των πληροφοριών στην μονάδα, όσο και το συντονισμό όλων των νομικών διαδικασιών (εισαγγελέας Οικονομικών Εγκλημάτων). Επιπλέον, ανώτατος δικαστικός λειτουργός, έχει οριστεί ως Πρόεδρος στην Επιτροπή αντιμετώπισης του ξεπλύματος χρήματος, η οποία είναι ανεξάρτητη αρχή, στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι από τις συναρμόδιες αρχές (Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Τράπεζα της Ελλάδος, Υπουργείο Ανάπτυξης, Χρηματιστήριο κλπ). Η λειτουργία της διέπεται από το άρθρο 7 του Ν. 2331/95 και βασικό της έργο είναι η συγκέντρωση, αξιολόγηση, επεξεργασία και διερεύνηση των αναφορών ύποπτων συναλλαγών που διαβιβάζουν οι υπόχρεοι προς τούτο, σύμφωνα με τον ίδιο νόμο (2331/95). Είναι γεγονός ότι οι πληροφορίες της Επιτροπής δεν είναι διαθέσιμες στις αρχές επιβολής του νόμου, πλην όμως επί της ουσίας οι αρχές αυτές ενημερώνονται και αξιοποιούν αυτές τις πληροφορίες, δεδομένου ότι οι εκπρόσωποί της μετέχουν ως μέλη της Επιτροπής. Επίσης, είναι γεγονός ότι το Λιμενικό Σώμα δεν εκπροσωπείται στην Επιτροπή, αλλά έχει ήδη καταρτισθεί σχέδιο νόμου το οποίο τροποποιεί και συμπληρώνει τις διατάξεις του Ν. 2331/95 για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες. Σύμφωνα με το νέο σχέδιο νόμου το οποίο εκκρεμεί προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, προβλέπεται τόσο η αύξηση των μελών της Επιτροπής του άρθρου 7, όσο και η συμμετοχή εκπροσώπου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας. Σε κεντρικό επίπεδο η Επιτροπή διαθέτει μια μονάδα υπεύθυνη για την ανάλυση κινδύνου. Γενικώς ασχολείται με τη συγκέντρωση, την αξιολόγηση και την παραγγελία ερευνών για ύποπτες συναλλαγές που καταγγέλλονται από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Οι επιχειρήσεις της ΜΟΕ επεκτείνονται γρήγορα, με τον αριθμό των ερευνών να έχει ανέλθει από 207 το 1998 σε 655 το 2003. Οι υποθέσεις με τις οποίες ασχολείται η Επιτροπή, κυμαίνονται την τελευταία τριετία μεταξύ των 600-800 ετησίως.

6.3.9. Διεθνής αστυνομική συνεργασία

6.3.9.1. Ως προς το ζήτημα αυτό, οι ελληνικές αρχές κατέστησαν σαφές ότι θα επιθυμούσαν να επιταχύνουν και να ενισχύσουν τη διεθνή συνεργασία. Αυτή η συνεργασία λαμβάνει τη μορφή πολλών διμερών ή/και πολυμερών πρωτοβουλιών, καθώς και προσπάθεια να αναπτυχθούν μέσα συνεργασίας, ειδικά με την Ευρωπόλ.

6.3.9.2. Η Ελλάδα διαθέτει μεγάλο δίκτυο αξιωματικών συνδέσμων. Με 30 αξιωματικούς συνδέσμους αποσπασμένους σε 16 χώρες και διεθνείς οργανισμούς, οι αρχές εξεδήλωσαν τόσο το ενδιαφέρον τους για διμερή συνεργασία όσο και την προθυμία τους να επεκταθούν σε ευαίσθητες περιοχές, και κυρίως τις βαλκανικές χώρες. Σε αυτό το σημείο, τα πρόσωπα με τα οποία συζητήσαμε επισήμαναν τη σημασία του επιχειρησιακού κέντρου SECI.

6.3.9.3. Οι αξιολογητές επισημαίνουν τη σημασία των διαύλων συνεργασίας στην περιοχή σχετικά με διάφορα ιδιαίτερα επιχειρησιακά θέματα - το πρωτόκολλο σύμβασης με το Διεθνές Κέντρο για την Ανάπτυξη Μεταναστευτικής Πολιτικής (ICMPD), το πρωτόκολλο σύμβασης μεταξύ SECI και του Ειδικού Συντονιστή του Σύμφωνου Σταθερότητας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, μια συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Ιντερπόλ, της ρουμανικής κυβέρνησης και του κέντρου της SECI για τη συνεκτικότητα της επικοινωνίας για ανταλλαγή πληροφοριών, μια συμφωνία συνεργασίας με το Διεθνή Οργανισμό για τη Μετανάστευση (IOM), μια συμφωνία συνεργασίας με την Περιφερειακή Υπηρεσία Διεκπεραίωσης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης για τη μείωση των φορητών όπλων (SEESAC) και συμφωνία συνεργασίας με την Πρωτοβουλία της Κεντρικής Ευρώπης (CEI).

6.3.9.4. Οι συνεντεύξεις αξιολόγησης δεν επέτρεψαν να καθοριστεί η αντίστοιχη σημασία κάποιων συγκεκριμένων σχέσεων συνεργασίας - σε σύγκριση, για παράδειγμα, με τη συνεργασία με την Ευρωπόλ¹. Οι απαντήσεις των ερωτηθέντων συμπίπτουν, ωστόσο, στη γενική εκτίμηση ότι όποτε ζητήθηκαν πληροφορίες σχετικά με επιχειρησιακά θέματα ή/και τους ελέγχους προς πραγματοποίηση, ο διάυλος NCB της Ιντερπόλ προτιμήθηκε έναντι οποιουδήποτε άλλου διαύλου πληροφόρησης. Κατόπιν τούτου, θα ήταν μια καλή πολιτική να ευνοείται και η χρήση του διαύλου της Ευρωπόλ, όταν συντρέχει περίπτωση, για συνεργασία ανάμεσα στα κράτη μέλη και για επιχειρησιακή στήριξη σε τρέχουσες έρευνες επί σοβαρού εγκλήματος που αφορά δυο ή περισσότερα κράτη μέλη.

¹ Σύμφωνα με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, ετησίως παραλαμβάνονται 80.000 μηνύματα μέσω του καναλιού Interpol.

6.3.9.5. Όσον αφορά το γραφείο Ιντερπόλ, είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί η σύνθεσή του (11 αξιωματικοί, 5 αρχιφύλακες, 5 ανθυπαστυνόμοι, 29 αστυνομικοί υπάλληλοι, 3 πολιτικοί υπάλληλοι). Από την άποψη των τεχνικών προδιαγραφών, το γραφείο Ιντερπόλ είναι κατάλληλα εξοπλισμένο και συνδεδεμένο με το σύστημα επικοινωνιών I-24/7 της Ιντερπόλ και διαθέτει σύστημα ασφαλούς επικοινωνίας με το εθνικό SECI που είναι εγκατεστημένο στο NCB Ιντερπόλ, και με το Αρχηγείο της SECI στο Βουκουρέστι. Μεταξύ των τρεχουσών πρωτοβουλιών όσον αφορά τη μεταφορά πληροφοριών, οι ελληνικές αρχές προβλέπουν τρεις δράσεις:

- Χορήγηση άμεσης πρόσβασης σε περιφερειακούς χρήστες της Ελληνικής Αστυνομίας στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων e-ASF της Ιντερπόλ, μέσω του επικοινωνιακού συστήματος I-24/7.
- Εσωτερική ανάπτυξη λογισμικού για τη διαχείριση, εγγραφή και αρχειοθέτηση εγγράφων καλούμενο σύστημα αυτόματης αυτόνομης αναζήτησης – TASOS.
- Πρόταση για την εφαρμογή ενιαίου αριθμού υπόθεσης καθώς και ενοποιημένη μορφή ηλεκτρονικών μηνυμάτων, που έχει υποβληθεί στη Γενική Γραμματεία της Ιντερπόλ από το Γραφείο NCB της Αθήνας.

6.3.9.6. Η πυκνότητα επάνδρωσης, το γεγονός ότι αυτό το NCB είναι επιχειρησιακό 24 ώρες την ημέρα και τα προγράμματα που βρίσκονται υπό εξέλιξη δείχνουν τη σημασία του ρόλου τον οποίο διαδραματίζει το γραφείο Ιντερπόλ στην Ελλάδα. Δυστυχώς, αυτή η δομή και οι σχετικοί πόροι δεν είναι εγκατεστημένοι στο ίδιο σημείο με το γραφείο SIRENE και την Εθνική Μονάδα της Ευρώπης. Το πλεονέκτημα της τρέχουσας κατάστασης, σύμφωνα με τους αξιωματούχους που ερωτήθηκαν, συνίσταται στην ευκολία πρόσβασης στα αστυνομικά αρχεία από το NCB. Οι εμπειρογνώμονες σημείωσαν, ωστόσο, ότι υπάρχει ένα σχέδιο να συγκεντρωθούν όλες οι αστυνομικές διευθύνσεις οι υπεύθυνες για τη διεθνή συνεργασία στην ίδια πλατφόρμα, αλλά στους εμπειρογνώμονες δεν δόθηκε κάποιο χρονοδιάγραμμα για τη συγκέντρωση αυτή. Η αποστολή συνεπώς ζητά να καταρτισθεί σαφές χρονοδιάγραμμα, έτσι ώστε να μπορεί ευλόγως να οριστεί πότε θα βρεθούν μαζί οι διευθύνσεις προκειμένου να ενισχυθεί το διεθνές κέντρο αστυνομικής συνεργασίας και έτσι να διευκολυνθεί περαιτέρω η χρήση αυτών των κέντρων από όλους τους Ευρωπαίους εταίρους.

6.3.9.7. Για τα Τελωνεία επίσης, η αξιολόγηση και η επεξεργασία πληροφοριών που παραλαμβάνονται είτε στα πλαίσια της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ είτε μέσω των μελών του Παγκοσμίου Οργανισμού Τελωνείων (WCO) διοχετεύονται μέσω της 33^{ης} Διεύθυνσης Ελέγχου Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Ένα άλλο όργανο συνεργασίας είναι το κοινοτικό σύστημα πληροφόρησης κατά της απάτης που λειτουργεί στα πλαίσια της διοικητικής συνδρομής, ιδίως για συνεργασία με την OLAF. Κατά τα λοιπά, η συνεργασία πραγματοποιείται, σε μεγάλο βαθμό, μέσω των αξιωματικών συνδέσμων που είναι αποσπασμένοι στο εξωτερικό. Αυτός ο προνομιακός δίαυλος συνεργασίας είναι ταυτόσημος με εκείνον του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας που έχει αξιωματικούς συνδέσμους, ιδίως στην Ιταλία και την Αλβανία. Αυτοί οι αξιωματικοί σύνδεσμοι αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των συμφωνιών που διέπουν τη συνεργασία για τις θαλάσσιες περιπολίες και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των δύο χωρών.

6.3.9.8. Τέλος, υπάρχει παραδοσιακή συνεργασία με το γραφείο SIRENE που βρίσκεται σε εγκαταστάσεις γειτονικές με εκείνες της Εθνικής Μονάδας Ευρωπόλ. Οι εμπειρογνώμονες σημείωσαν επίσης με ενδιαφέρον ότι οι κύριοι λιμένες και τα θαλάσσια σημεία εισόδου είναι εξοπλισμένοι με τερματικά SIS.

6.3.9.9. Συμπερασματικά, όσον αφορά αυτή την πτυχή διμερούς συνεργασίας, οι υπεύθυνοι του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης θέλησαν να υπογραμμίσουν ότι οι προϊστάμενοι όλων των μονάδων (Ευρωπόλ, Ιντερπόλ και του γραφείου SIRENE) συναντώνται καθημερινά για να συντονίσουν τις δράσεις και τη μετάδοση των μηνυμάτων, ενώ ταυτόχρονα τελούν σε συνεχή επικοινωνία μέσω των εσωτερικών διαύλων και κατ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγονται οι περιττές επικαλύψεις. Εκτός από την αποφυγή των επικαλύψεων, σκοπός αυτών των συναντήσεων είναι και ο συντονισμός και η κοινοποίηση πληροφοριών σε στενή επαφή με το επιχειρησιακό τμήμα. Για την επιτυχία αυτού του στόχου, η σύσταση ενός κοινού εθνικού ευρετηρίου αρχείων (βλ. 6.3.3.7) θα διευκόλυνε την καλύτερη περιεκτική εποπτεία της διεθνούς ανταλλαγής πληροφοριών. Όσον αφορά το χρόνο που απαιτείται για την επεξεργασία των πληροφοριών, δεν κατέστη δυνατό να δοθεί απάντηση, δεδομένου ότι κάθε περίπτωση εξετάζεται σε μεμονωμένη βάση, ανάλογα με το πόσο επείγουσα είναι. Αυτή η παρατήρηση δεν ισχύει για τα μηνύματα που περνούν μέσω του γραφείου SIRENE, το οποίο πρέπει να ακολουθεί τους κανόνες που τίθενται στο εγχειρίδιο SIRENE προκειμένου να τηρήσει το μέγιστο επιτρεπόμενο χρόνο για τη μετάδοση πληροφοριών.

6.4. ΕΥΡΩΠΟΛ

6.4.1. Η Εθνική Μονάδα της Ευρωπόλ (ΕΜΕ) εδρεύει στη Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας και περιλαμβάνει εκπροσώπους των τριών κύριων αρχών επιβολής του νόμου: Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (Ελληνική Αστυνομία), Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Τελωνεία ΣΔΟΕ) και Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (Λιμενικό Σώμα). Το προσωπικό εκ 10 υπαλλήλων εμφανίζεται επαρκές σε σχέση με τις δραστηριότητές της (το 2004 παραλήφθηκαν 800 αιτήματα και διαβιβάστηκαν 232 αρχεία). Συνεπώς, η ΕΜΕ φαίνεται συνολικά καλώς εξοπλισμένη για να επιτελεί τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί. Όσον αφορά την πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων κάθε μιας από τις συναφείς υπηρεσίες, κάθε εκπρόσωπος των διάφορων Υπουργείων μπορεί ελεύθερα να συμβουλευέται τις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων που διατηρεί κάθε Υπουργείο. Το Γραφείο Αξιωματικών Συνδέσμων της Ευρωπόλ (Χάγη) δεν έχει απευθείας πρόσβαση στις εθνικές βάσεις δεδομένων, αλλά μέσω της Εθνικής Μονάδας Ευρωπόλ.

6.4.2. Η ανταλλαγή εικόνων και φωτογραφιών μεταξύ διαφόρων Υπουργείων δεν είναι εφικτή με τη χρήση e-mail. Όσον αφορά τις τεχνικές πτυχές, σημειώνεται ότι τα εγκατεστημένα συστήματα δεν επιτρέπουν την αποστολή εικόνων ή φωτογραφιών από τα διάφορα Υπουργεία. Μια βελτίωση στις τεχνικές ιδιότητες του λογισμικού και στην ικανότητα επεξεργασίας θα μπορούσε αναμφισβήτητα να βελτιώσει την ποιότητα της ανταλλαγής πληροφοριών σε διεθνές επίπεδο. Με το «Police on Line» θα υπάρξει αναβάθμιση των ήδη υπαρχόντων προγραμμάτων αλλά και αγορά νέων προγραμμάτων, ώστε να βελτιωθεί-αναβαθμιστεί η επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας και να καταστεί δυνατή η διαβίβαση φωτογραφιών και εικόνων στο μέλλον.

6.4.3. Γενικά, όλοι οι αξιωματούχοι με τους οποίους μιλήσαμε κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης εξέφρασαν επιθυμία να συνεργαστούν ενεργά με την Ευρωπόλ. Φαίνεται να υπάρχει ικανοποιητική επαφή με την Ευρωπόλ σχετικά με τα AWF. Μεταξύ των ελληνικών υπηρεσιών και των αξιωματικών συνδέσμων ανταλλάσσονται πληροφορίες μέσω της ΕΜΕ σε επαγγελματικό επίπεδο. Η ΕΜΕ διοχετεύει τις αναλύσεις της Ευρωπόλ και τα κύρια σημεία των εκθέσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες επιβολής του νόμου στην Ελλάδα. Οι απαντήσεις στα αστυνομικά αιτήματα διαβιβάζονται μέσω των κατάλληλων διαύλων μέσα σε εύλογο χρόνο ανάλογα με το επείγον και το περιεχόμενο του αιτήματος. Οι εμπειρογνώμονες ήταν επίσης σε θέση να παρατηρήσουν την πραγματική επένδυση που έγινε σε εθνικό επίπεδο για να δημιουργηθεί ένα δίκτυο συντονισμού προκειμένου να παρέχονται πληροφορίες στην Ευρωπόλ.

6.4.4. Έτσι, για παράδειγμα, το τμήμα ανάλυσης, που αποτελεί μέρος της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας του Κλάδου Αστυνομίας Ασφάλειας, είναι υπεύθυνο για την επιλογή υποθέσεων που ταιριάζουν με τα κριτήρια του οργανωμένου εγκλήματος. Ο σκοπός αυτής της εργασίας, που πραγματοποιείται κατ' εφαρμογή απόφασης του Συμβουλίου¹, είναι να συσσωρευτούν οι πληροφορίες που απαιτούνται για να αναλυθεί το οργανωμένο έγκλημα και τώρα, από το τέλος του 2001, να δοθεί στην Ευρώπη η δυνατότητα να ορίσει την κατάσταση απειλής στα κράτη μέλη. Από αυτή την άποψη, το 4ο Τμήμα Εγκληματολογικής Ανάλυσης της Αστυνομικής Ασφάλειας συλλέγει πληροφορίες από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για το ελληνικό έδαφος (Ελληνική Αστυνομία, Λιμενικό Σώμα, Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (πρώην Σ.Δ.Ο.Ε.), Τελωνειακή Υπηρεσία και Υπουργείο Δικαιοσύνης). Η έκθεση για το οργανωμένο έγκλημα καταρτίζεται από το 4ο Τμήμα Ανάλυσης της ΔΔΑ/ΑΕΑ. Κατά τη σύνταξη της έκθεσης, λαμβάνονται υπόψη, πλην των στοιχείων που αποστέλλει η Ελληνική Αστυνομία και οι συνεισφορές όλων των συναρμοδίων Υπουργείων. Στη διαδικασία αυτή δεν εμπλέκεται ο Εισαγγελέας, αφού για τη διαβίβαση της ελληνικής συνεισφοράς για το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ευρώπη, απαιτείται μόνον η έγκρισή της από την ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Επίσης, οι πληροφορίες αυτές δεν φαίνεται να αποστέλλονται με τυποποιημένη μορφή.

6.4.5. Οι αναλύσεις που παράγει η Ευρώπη αντλώντας από ανοικτές πηγές μάλλον δεν θεωρούνται ικανοποιητικές σε σχέση με εκείνες που προέρχονται από πληροφορίες των αστυνομιών των άλλων κρατών μελών. Οι άνθρωποι με τους οποίους μίλησαν οι εμπειρογνώμονες εξέφρασαν την επιθυμία η Ευρώπη να παράγει αναλύσεις με υψηλή προστιθέμενη αξία υπέρ των κρατών μελών. Επισημάνθηκε ότι οι αναλυτές της Ευρώπη είχαν εκπαιδευτεί εθνικούς αναλυτές και ότι, όσον αφορά το οικονομικό έγκλημα, το λογισμικό που παρέσχε και παρήγαγε η Ευρώπη χρησιμοποιείται πλέον εσωτερικά από τις υπηρεσίες που ειδικεύονται σε αυτό τον τομέα δραστηριότητας.

6.4.6. Εξετάζοντας την κατάσταση στις διάφορες αρχές επιβολής του νόμου, είναι σαφές ότι υπάρχουν ακόμα κενά που θα πρέπει να καλυφθούν μέσα σε εύλογο χρόνο. Παραδείγματος χάριν, η Υπηρεσία Οικονομικού Εγκλήματος δεν διαθέτει αντιπρόσωπο στην ΕΜΕ. Το ίδιο συμβάνει και στα Τελωνεία, με αποτέλεσμα οι περισσότερες επαφές να γίνονται με Αξιωματικούς Συνδέσμους. Επιπλέον, οι επαφές των τελωνείων με την ΕΜΕ μπορούν να γίνονται με fax, τηλέφωνο ή αγγελιοφόρο, αλλά δεν υπάρχει καμία αποκλειστική ή ασφαλή γραμμή για τις ανταλλαγές μεταξύ των δύο δομών. (Το ίδιο συμβαίνει μεταξύ της ΕΜΕ και του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.)

¹ 6204/2/97 ENFOPOL 35 REV 2.

Πάντως, οι αρχές επισήμαναν ότι διεξάγονται σχετικές συζητήσεις και ότι καταρτίζεται σχέδιο τόσο για την Υπηρεσία Οικονομικού Εγκλήματος όσο και για τα Τελωνεία έτσι ώστε να μπορέσει να αποσπαστεί προσωπικό των δύο αυτών υπηρεσιών στην ΕΜΕ. Οι εμπειρογνώμονες ενθαρρύνουν ασφαλώς την εν λόγω πρωτοβουλία που αναμένεται να επιτρέψει την περαιτέρω βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ υπηρεσιών και να διευκολύνει την παροχή πληροφοριών στη μελλοντική βάση δεδομένων της Ευρωπόλ.

Στο διάστημα που διέρρευσε από την επίσκεψη αξιολόγησης, σύμφωνα με τις ελληνικές αρχές, η Τελωνειακή Υπηρεσία και η ΥΠ.Ε.Ε. του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, έχουν διαθέσει από έναν Αξιωματικό Σύνδεσμο στην Ε.Μ.Ε. (από τον μήνα Ιούνιο 2005), όπως επίσης και το λιμενικό σώμα. Έχει επιτευχθεί έτσι η εκπροσώπηση όλων των αρμοδίων υπηρεσιών εφαρμογής του νόμου σε εθνικό επίπεδο, με ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα στη βελτίωση της συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μέσω της Ευρωπόλ.

6.4.7. Λαμβάνοντας υπόψη το σχετικά χαμηλό επίπεδο μηχανοργάνωσης των υπηρεσιών (ιδίως της αστυνομίας), είναι σκόπιμο να συγκροτήσει η Ελλάδα Διευθύνουσα Επιτροπή για την εισαγωγή του EIS σε εθνικό επίπεδο και τον προσδιορισμό της φύσης των πληροφοριών που θα μπορεί αργότερα να εισάγονται στη βάση δεδομένων της Ευρωπόλ. Οι εμπειρογνώμονες ενημερώθηκαν, έπειτα από την επίσκεψη αξιολόγησης, ότι ήδη βρίσκεται υπό σχεδιασμό η σύσταση Διευθύνουσας Επιτροπής για τη ροή πληροφοριών και τη φόρτωση δεδομένων στο EIS.

6.4.8. Όσον αφορά την ευαισθητοποίηση των φορέων στο εσωτερικό της χώρας σε θέματα Ευρωπόλ, όλοι οι εκπρόσωποι των διάφορων υπουργείων που συναντήσαμε εξήραν τα τρέχοντα επιμορφωτικά προγράμματα. Έτσι, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας έχει πλήρες πρόγραμμα για το προσωπικό του ως προς το ρόλο της Ευρωπόλ και τα προϊόντα που προσφέρει. Το υπουργείο αυτό έχει ειδικότερα αναπτύξει σεμινάρια για την ανάλυση κινδύνου. Ομοίως, η εθνική αστυνομία έχει προγραμματίσει σειρές εισαγωγικών μαθημάτων σε όλες τις αστυνομικές ακαδημίες της χώρας. Πιο συγκεκριμένη κατάρτιση φαίνεται ότι προβλέπεται για τους περιφερειακούς αρχηγούς της αστυνομίας. Τέλος, καλύφθηκαν συγκεκριμένα θέματα, όπως ο ρόλος της Ευρωπόλ στην αναμετάδοση πληροφοριών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Οι ελληνικές αρχές θεωρούν τέτοια σχέδια κατάρτισης ως προτεραιότητα σε εθνικό επίπεδο.

6.4.9. Από την άλλη, ως προς την πραγματική χρήση της Ευρωπόλ, η αξιολόγηση επιβάλλει πιο εξειδικευμένα σχόλια. Όπως ειπώθηκε προηγουμένως, ο δίαυλος Ιντερπόλ ή αυτός που παρέχουν οι αξιωματικοί σύνδεσμοι παραμένουν οι πλέον χρησιμοποιούμενοι. Οι εμπειρογνώμονες είχαν την ευκαιρία να σημειώσουν ότι η Ευρωπόλ χρησιμοποιείται ελάχιστα στα πλαίσια τρεχουσών ερευνών. Πρέπει ωστόσο να τονιστεί η ενεργός συμμετοχή της Ελλάδας στο «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LOGO», σχετικά με την κατάσχεση των χαπιών Ecstasy, οι πληροφορίες από το οποίο εστάλησαν συστηματικά προς ανάλυση στην Ευρωπόλ, τα δε αποτελέσματα κυκλοφόρησαν κατόπιν σε όλες τις υπηρεσίες δίωξης των ναρκωτικών. Αλλά εκτός από κάποιες συγκεκριμένες υποθέσεις, πολλές πληροφορίες δεν διαβιβάζονται επειδή απαιτείται προηγούμενη δικαστική απόφαση όταν μια υπόθεση βρίσκεται ενώπιον δικαστηρίου. Ωστόσο, δεν απαιτείται δικαστική απόφαση για ανταλλαγή πληροφοριών, ακόμη και όταν η υπόθεση είναι ενώπιον του δικαστηρίου, εφόσον οι πληροφορίες δεν αφορούν το περιεχόμενο των καταθέσεων της δικογραφίας, ή για περιπτώσεις άρσης του απορρήτου τηλεφωνικών αριθμών για τις οποίες απαιτείται αίτημα δικαστικής συνδρομής και Εισαγγελική παραγγελία αντιστοίχως. Κατά συνέπεια, η ανταλλαγή πληροφοριών στα πλαίσια της συνεργασίας της Ευρωπόλ δεν αντιμετωπίζει καθυστερήσεις λόγω προαπαιτούμενης δικαστικής έγκρισης, καθόσον τέτοιες περιπτώσεις αποτελούν την εξαίρεση και όχι τον κανόνα.

6.4.10. Οι αναλύσεις της Ευρωπόλ διαβιβάζονται από τη Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας/ Τμήμα Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ευρωπόλ στις Κεντρικές Διευθύνσεις του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, από όπου και διαβιβάζονται ανάλογα στις αρμόδιες επιχειρησιακές υπηρεσίες. Π.χ., σε ό,τι αφορά τη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας, οι αναλύσεις προωθούνται αναλόγως του αντικειμένου τους ιδίως στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής και Θεσσαλονίκης, στην έδρα των οποίων υπάγεται η Υποδιεύθυνση Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος, Ναρκωτικών, Οικονομικού Εγκλήματος, Ηλεκτρονικού Εγκλήματος κλπ. Οι αξιολογητές έχουν, ωστόσο, αρκετές πληροφορίες ότι οι πληροφορίες και τα προϊόντα της Ευρωπόλ κυκλοφορούν πολύ λίγο εντός των υπηρεσιών, κυρίως λόγω του γλωσσικού προβλήματος. Από την άποψη αυτή, πρέπει αναμφίβολα να μελετηθούν τρόποι βελτίωσης της κυκλοφορίας των προϊόντων της Ευρωπόλ, ίσως με βελτίωση στη γνώση ξένων γλωσσών, ιδίως στην αστυνομία.

7. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Η επίσκεψη και η αξιολόγηση της Ελλάδας επέτρεψαν στους εμπειρογνώμονες να κατανοήσουν καλύτερα τις ιδιομορφίες της χώρας και τις δυσκολίες που έχει να αντιμετωπίσει, ιδίως λόγω των συνόρων της με πολλές χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η διεθνοποίηση του ευρωπαϊκού εγκλήματος, η διακίνηση κάθε είδους, ιδίως ναρκωτικών και ανθρώπων, καθιστά την Ελλάδα κομβική περιοχή. Η ενίσχυσή της πρέπει να παραμείνει προτεραιότητα για όλους τους εταίρους της.

Η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων και η επιτυχία της διοργάνωσής τους έδωσαν στις διάφορες υπηρεσίες όχι μόνο νέες ιδέες για τη διοίκηση των υπηρεσιών, αλλά και κατευθύνσεις για μια πιο ομοιογενή ανάπτυξη όλων των αρχών επιβολής του νόμου στο έδαφός τους. Από όλες τις παρατηρήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια αυτής της αξιολόγησης, οι εμπειρογνώμονες με έκπληξη διαπίστωσαν, ότι, ενώ όλες οι αρχές επιβολής του νόμου έχουν μονάδες ανάλυσης πληροφοριών, δεν υπάρχει καμία συστηματοποίηση κατά το συντονισμό τους. Αναλόγως, πρέπει να σημειωθεί ότι ο συντονισμός που λαμβάνει χώρα σε εθνικό επίπεδο για την καταπολέμηση των ναρκωτικών και της εμπορίας ανθρώπων δεν έχει κάτι αντίστοιχο για άλλους τομείς εγκληματικότητας. Ως αποτέλεσμα της εμπειρίας από το συντονισμό των πληροφοριών που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων το καλοκαίρι του 2004, οι αρχές μελετούν χώρα την ιδέα της δημιουργίας μιας Εθνικής Μονάδας συντονισμού που θα είναι υπεύθυνη για τη συγκέντρωση και τη συστηματική ανάλυση πληροφοριών για το οργανωμένο έγκλημα.

Σύμφωνα με μερικούς από τους ερωτηθέντες, ο συντονισμός αυτός θα μπορούσε να περιλάβει και ιδιώτες, ανάλογα με τις περιστάσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες ρυθμίσεις, οι εμπειρογνώμονες ελπίζουν ότι η Ελλάδα θα πάρει γρήγορα πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο ώστε μια καλύτερη συνεργασία στο εσωτερικό της χώρας να μπορέσει να γίνει πλήρως επωφελής για τους άλλους Ευρωπαίους εταίρους, αλλά και για την Ευρώπη.

7.1. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

7.1.1. Ολοκλήρωση το συντομότερο δυνατόν της μηχανοργάνωσης όλων των αστυνομικών τμημάτων. Η ολοκλήρωση της μηχανοργάνωσης όλων των αστυνομικών υπηρεσιών και η πρόσβασή τους στο δίκτυο θα υλοποιηθεί με το έργο «Police on Line». (Βλ. 6.3.3.5)

7.1.2. Ανάπτυξη εθνικού ευρετηρίου, για να διευκολυνθεί από κοινού αποθήκευση των πληροφοριών μεταξύ των διάφορων αρχών επιβολής του νόμου. (Βλ. 6.3.2. 2 και 6.3.3.7)

7.1.3. Επίσημη καθιέρωση στρατηγικών διυπηρεσιακών συνεδριάσεων για να υπάρξει καλύτερος έλεγχος στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος μέσω της δημιουργίας οργανωτικής επιτροπής σε εθνικό επίπεδο. (Βλ. 6.3.4.3, 6.3.6.2 και 6.3.7.3)

RESTREINT UE

7.1.4. Ταχεία εφαρμογή του «Police on-Line» για την παροχή πρόσβασης στο δίκτυο σε όλες τις αρχές επιβολής του νόμου. Με το έργο αυτό θα μηχανοργανωθούν όλες οι υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, ώστε να έχουν πρόσβαση στο δίκτυο και στις κεντρικές βάσεις δεδομένων.¹ (Βλ. 6.3.4.3 και 6.3.5.2)

7.1.5. Δημιουργία ενός κομβικού σημείου για το συντονισμό και την επικοινωνία με τις συναφείς διεθνείς οργανώσεις και υπηρεσίες επιβολής του νόμου μέσω της συγκέντρωσης των υπηρεσιών που είναι υπεύθυνες για τη διεθνή συνεργασία στο ίδιο σημείο (NCB Ιντερπόλ, SIRENE, Εθνική Μονάδα της Ευρωπόλ) (Βλ. 6.3.9.6).

7.1.6. Άμεση δημιουργία ομάδας εργασίας για τη μελλοντική εσωτερική καθιέρωση της διεπαφής EIS προκειμένου να καθοριστεί η φύση των πληροφοριών που μπορούν στη συνέχεια να διαβιβαστούν στη βάση δεδομένων της Ευρωπόλ μέσω της παροχής κατευθυντήριων γραμμών στις αρχές επιβολής του νόμου σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. (Βλ. 6.4.7)

7.1.7. Βελτιωμένη κυκλοφορία των προϊόντων και των αναλύσεων της Ευρωπόλ προς τις διάφορες εμπλεκόμενες υπηρεσίες. (Βλ. 6.4.10)

7.2. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΟΛ

7.2.1. Ανάπτυξη ιδιαίτερης προσοχής στην ποιότητα των αναλύσεων που παράγονται υπέρ των κρατών μελών. (Βλ. 6.4.5)

7.3. ΓΙΑ ΤΑ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

7.3.1. Όταν χρειάζεται, να δίδονται οδηγίες σε όλες τις αρχές επιβολής του νόμου να χρησιμοποιούν συστηματικότερα το δίκτυο της Ευρωπόλ κάθε φορά που το οργανωμένο και το σοβαρό έγκλημα φαίνεται να αφορά δύο ή περισσότερα κράτη μέλη. (Βλ. 6.3.9.4)

¹ Το έργο αυτό δεν έχει σχεδιαστεί για να παρέχει πρόσβαση στις υπόλοιπες διωκτικές αρχές.

RESTREINT UE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

PROGRAMME OF VISITS

19 APRIL 2005

09.40 Departure from the hotel "DIVANI CARAVEL"
10.00 Arrival at the Ministry of Public Order
Welcome by the Director of the Directorate for International Police Cooperation.
Presentation of the programme of the visit and of the structure of the abovementioned Directorate.
11.00 Presentation of Europol National Unit, SIRENE Bureau and Interpol
12.00 – 12.15 Coffee Break
12.15 – 12.45 Presentation by the Director of the Aliens Directorate
12.45 – 13.15 Presentation by the Director of the Directorate for State Security
13.15 Departure for lunch
13.30- 14.45 Lunch offered by the Greek Police
14.45 Departure from the restaurant – Return to the Ministry of Public Order
15.00 - 15.45 Presentation by the Deputy Director of the Directorate for Public Security
15.45 – 16.15 Presentation by the Deputy Director of the Informatics Division
16.15-17.00 Discussions
17.00 Return to the hotel
20.30 Departure from the hotel for the restaurant
21.00 Official dinner, offered by the Greek Police

20 APRIL 2005

08.30 Departure from the hotel
09.00 Arrival at the Financial Crime Prosecution Unit (Kifissias & Iatridou)
09.00- 10.15 Visit – Presentation of Financial Crime Prosecution Unit issues
10.15 Departure for the Ministry of Finance
10.45 Arrival at the Ministry of Finance
11.00- 13.00 Visit – Presentation by Head of the B Department of Drugs and Weapons Prosecutions
13.00- 15.30 Lunch, offered by the Ministry of Finance
15.30 Departure for the Ministry of Mercantile Marine
16.00 Arrival at the Ministry of Mercantile Marine
16.10 - 17.30 Visit – Presentation Spokesman of the International Police Cooperation Department
17.30 Return to the hotel

21 APRIL 2005

08.30 Departure from the hotel
09.00- 12.00 Arrival at the building of the General Police Directorate of Attica, Reception by General Police Director of Attica and Attica Security Director
Presentation: Criminological Research Division, Sub-directorate of Prosecution of Organized Crime, Sub-directorate of Prosecution of Drug Crime, Sub-directorate of Prosecution of Financial Crime – Illicit trade of antiques and Crime related to Moral Matters, Counter Terrorism Division.
12.00 Farewell of the evaluation committee.

RESTREINT UE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

LIST OF PERSONS MET

MINISTRY OF PUBLIC ORDER

Directorate for International Police Cooperation

Director, Police Brigadier Mr. Apostolos STAVROPOULOS

Police Colonel Mr. DIMITROPOULOS Konstantinos Head of the European Union Section-
EUROPOL

Police Major, Mr STERGIOULIS Evangelos EUROPOL NATIONAL UNIT,

Police Major, Mr. TRIANTAFYLIS Vasilios, INTERPOL SECTION,

Police Major, Mr. BOUBOURIS Elias, Head of the SIRENE SECTION

Aliens Directorate

Director, Police Brigadier Mr. Dimitrios PANOPOULOS,

Police Major Mr. APOSTOLOU Grigorios.

Directorate for State Security

Director, Police Brigadier Mr. Chrisanthos TSANTRIZOS

Directorate for Public Security

Deputy Director of the Public Security Directorate, Police Colonel

Mr Vasilios KONSTANTOPOULOS,

Police Major ms. FOUNTA Athanasia, Public Security Directorate.

Informatics Directorate

Director of the Informatics Directorate, Police Brigadier Major Mr., DOUMETZIANOS Grigorios

General Police Directorate of Attica

General Police Director of Attica, Major General Mr. TSIATOURAS Vasilios

Attica Security Director, Major General Mr. SKOTIS Stephanos

Financial Crime Prosecution Unit

Kofina Irini, Head of the Administrative Support Division

Mr. Tzimas Ioannis, Head of Planning and Coordination of Controls & Prosecution Division of the
Central Service

Mr. Karamanis Evangelos, Head of Special Economic Investigations Division of the Central
Service

Mr. Kallitsas Dimitrios, Head of Controls and Anti-Drug Operational Planning Section.

Mr. Benavellis Cristos, Deputy Head of the Regional Attica Division

Mr. Papadopoulos Georgio, Head of Drugs Department of the Regional Attica Corps responsible for
the fight against Economic Crimes Division.

Ministry of Finance

Mrs. Cristodoulou Evaggelia, Director of the 33rd Division for the Customs Controls

Mrs. Matsouka Aggeliki, Head of the B Department of Drugs and Weapons Prosecutions

Mr. Liakopoulos Spiros

Mrs. Karagianni Katerina

RESTREINT UE

Ministry of Mercantile Marine

Lieutenant Senior, Mr. Mastorakis Konstantinos, Head of the International Police Cooperation Department

Lieutenant, Mr. Katagatsos Konstantinos, Spokesman of the International Police Cooperation Department

Mr. Asimakopoulos Nikodimos, Spokesman of the Drugs Prosecution Department.

DECLASSIFIED

LIST OF ABBREVIATIONS/GLOSSARY OF TERMS

ACRONYM ABBREVIATION TERM	ENGLISH TRANSLATION OR EXPLANATION
AWF	Analytical Work File
BDL	Liaison Office
CEI	Central European Initiative
CADCU	Coordination Anti Drug Central Unit
DDA/AEA	Public Security Division of the Hellenique Police Headquarters
e-ASF	Database for Automatic Search Facilities
EMP	National Information Unit of SODN
ENU	Europol National Unit
FECO	Financial and Economic Crimes Office
FIU	Financial Investigation Unit
ICMPD	International Centre for Migration Policy Development
IOM	International Organisation for Migration
MOU	Memorandum of Understanding
NCB	National Central Bureau Interpol
NDIU	National Drug Intelligence Unit
OKANA	Organisation Against Drugs
OLAF	European Anti Fraud Office
PWGT	Police Working Group on Terrorism
SECI	Southeast European Cooperative Initiative Regional Center for Combating Transborder Crime.
SEESAC	South East Europe Clearinghouse for the Control of Small ARAMS and Light Weapons

RESTREINT UE

ACRONYM ABBREVIATION TERM	ENGLISH TRANSLATION OR EXPLANATION
SODN	Central Anti Drug Coordinating Unit
WCO	World Customs Organisation
YPEE	Special Monitoring Department

DECLASSIFIED